

**Høringsutkast:
Strategisk handlingsplan
for næring**

Eigersund kommune

2020 – 2024

Strategisk handlingsplan for næring i Eigersund 2020 – 2024

1 Innledning

Eigersund Næring og Havn KF fikk i 2018 et oppdrag fra kommunestyret i Eigersund om å utarbeide en strategisk handlingsplan for kommunen med utgangspunkt i den vedtatte strategiske næringsplanen for Stavangerregionen 2018 – 2025.

Planen er derfor bygget opp rundt mål og strategier fra strategisk næringsplan for Stavangerregionen og er spisset mot det som er spesielt aktuelt for næringslivet i Eigersund kommune. Flere av satsingsområdene og tiltakene fra «omstillingsplan Eigersund kommune 2018 – 2023» og «Kommuneplanens samfunnsdel 2018 – 2030» er implementert i planen.

Næringslivet har vært aktivt med i prosessen og bidratt med mange gode innspill. To hele dager ble brukt til å jobbe konkret med strategier og tiltak i samarbeid med næringsliv, politikere og kommuneadministrasjon. I etterkant ble resultatet fra disse samlingene knyttet opp mot eksisterende planer og pågående arbeid i kommunen. Summen av dette er blitt til denne strategiske handlingsplanen, som skal være en plan for alle involverte aktører.

2 Verdier og visjon

Åpen, entusiastisk og nyskapende

Disse tre verdiene er kjerneverdier som gjør at næringslivet og kommunen, sammen og hver for seg, har best mulig forutsetning for å lykkes med å oppnå målene sine. Her kan åpen beskrives som å være åpen overfor mennesker av ulike kulturer og åpne for nye impulser. Entusiastisk henviser til et stort engasjement og ønske om å få ting til og nyskapende bygger på kreativitet og entreprenørskap.

«*Sammen skaper vi rom for vekst*» er visjonen for både omstillingsprosjektet og strategisk handlingsplan, og henviser til at vi må stå sammen – både privat og offentlig næringsliv, utdanningsinstitusjoner og andre aktører – for at vi sammen skaper vekstmuligheter.

3 Mål og ambisjon

Hovedmål:

Stavangerregionen skal være storbyregionen med størst konkurransekraft og verdiskapingsevne i landet.

Eigersund kommune er en del av Stavangerregionen og viderefører dette hovedmålet til den strategiske handlingsplanen. For å realisere dette hovedmålet er det med utgangspunkt i dagens situasjon avgjørende at det skapes flere arbeidsplasser og at det utvikles en bredere og mer diversifisert næringsstruktur. Disse utfordringene er konkretisert i to delmål:

Delmål:

- 1. Videreutvikle og skape lønnsomme arbeidsplasser*
- 2. Utvikle en bærekraftig og diversifisert næringsstruktur*

Ambisjon:

Eigersund skal bli Norges mest komplette fiskeri- og sjømathavn

4 Koplinger mot kommuneplan og omstillingsplan

4.1 Eigersund mot 2030 – utdrag fra kommuneplanen 2018 – 2030

Kommuneplanen for Eigersund 2018 – 2030 oppsummerer kultur for verdiskaping i 2030 med følgende strategier (vi vil) og tiltak (vi skal):

I 2030 oppfattes Eigersund som et sted med sterk kultur for verdiskaping, og kommunen er en aktiv og forutsigbar samarbeidspartner og tilrettelegger. Etablerte bedrifter har styrket seg gjennom innovasjon og nyskaping, og nye næringer er kommet til. Bevisst satsning gjennom flere år har ført til at Eigersund har et balansert næringsliv med et vesentlig innslag av kompetansebedrifter, og Eigersund by er et solid handelssenter og en tydelig drivkraft i regionen.

VI VIL: Ha økt verdiskaping

VI SKAL

+ Skape nye løsninger og ta i bruk innovative løsninger gjennom «ville» idéer og likeverdige partnerskap + Dyrke kultur for verdiskaping og samarbeid

mellom kommune, næringsliv og andre aktører

+ Bygge kapasiteten i lokalsamfunn, familier og den enkelte innbygger

+ Være en næringsaktiv kommune både som samfunnsutvikler og tilrettelegger for eksisterende og nye næringer

VI VII: Være i front innenfor fiskeri og maritime næringer

VI SKAL

+ Satse på det blå og grønne matfatet og legge til rette for lokal foredling i hele næringskjeden

+ Legge til rette for økt kompetanse og være en pådriver for å etablere relevante tilbud om høyere utdanning i kommunen

+ Stimulere til vekst innenfor maritime elektronikk

VI VII: Være en tydelig drivkraft i regionen

VI SKAL

+ Styrke Eigersund som regionsenter og tyngdepunkt i Sør-Rogaland

+ Jobbe på lag med Stavangerregionen og bidra med våre styrker

+ Være best på samarbeid og problemløsning

+ Ha en klar kommunikasjonsstrategi og bygge merkevaren «Eigersund»/#mittegersund rundt våre eksisterende kvaliteter

Strategisk handlingsplan implementerer mange av de tiltakene som er vedtatt i kommuneplanen for Eigersund. Oppbyggingen er imidlertid litt annerledes siden vi har brukt strategisk næringsplan for Stavangerregionen som mal. Det forutsettes også at strategisk handlingsplan rulleres annen hvert år slik at vi kan endre på hvilke tiltak vi vil prioritere. Det er viktig å vite at det finnes ressurser som kan jobbe med de tiltakene som settes opp, derfor er prioritering svært viktig.

4.2 Utdrag fra omstillingsplan for Eigersund kommune 2018 – 2023

Arbeidsmarkedet i Rogaland har hatt stor oppmerksomhet siden oljeprisfallet i 2015 og den påfølgende betydelige arbeidsledigheten. Eigersund ble en av de hardest rammede kommunene i Rogaland og fikk omstillingsstatus fra og med 2017. Arbeidsledigheten i Eigersund sank fra 6,9 % i februar 2017 til 2,1 % i februar 2019 og viser at omstillingsevnen i næringslivet er stor.

Omstillingsarbeidet organiseres og drives i tett samarbeid med Rogaland Fylkeskommune og Innovasjon Norge og arbeidet gjennomføres i henhold til Innovasjon Norge sin modell for omstilling.

I oppstart med omstillingsarbeidet ble det gjennomført en strategisk utviklingsanalyse som gir en bred oversikt over næringsmessige konkurransefortrinn og utviklingspotensialet i Eigersund kommune. Den kartlegger også andre sentrale forhold som bør vektlegges når kommunen skal legge en langsiktig næringsstrategi som skal kompenseres for arbeidsmarkedssituasjonen på lang sikt. Utviklingsanalysen oppdateres årlig.

Målet for omstillingsarbeidet er å styrke næringsgrunnlaget i Eigersund kommune gjennom

- å bidra til å øke antallet lønnsomme arbeidsplasser
- å stimulere eksisterende arbeidsplasser

De tre innsatsområdene som omstillingsprosjektet har valgt ut er:

1. Samarbeid
2. Vekstbedrifter
3. Attraktive Eigersund

5 Strategiske grep

Nedenfor følger de seks strategiske grepene som Stavangerregionen har satt opp for å nå de to delmålene:

1. Videreutvikle og skape lønnsomme arbeidsplasser
2. Utvikle en bærekraftig og diversifisert næringsstruktur

5.1 Kompetanse

Befolkningens kompetanse er kommunens viktigste ressurs og grunnlag for velferd, vekst, verdiskaping og bærekraft. Utvikling av, og tilgang til, relevant kompetanse vil være avgjørende for Eigersunds konkurranse- og omstillingsevne.

5.2 Digitalisering

Digitalisering er en global trend som vil prege kommunens omstilling til et bredere og mer bærekraftig næringsliv. Dette kan innebære store utfordringer for etablerte bedrifter og offentlig virksomhet, samtidig som det gir muligheter for utvikling av nye produkter og tjenester.

5.3 Kapital

Tilgang til risikokapital er en forutsetning for å kunne stimulere til vekst og utvikle et bredere næringsliv i regionen. Til tross for god tilgang til kapital

generelt i samfunne, er det i for liten grad tilgang til risikokapital, spesielt innen nye næringer. For Eigersunds del vil et aktivt samarbeid med Stavangerregionen være avgjørende for å få tilgang på riskokapital.

5.4 Innovasjonsevne

For å lykkes med omstilling må bedrifter utvikle og ta i bruk nye teknologi, utvikle nye produkter og satse på nye markeder. For å forsterke regionens innovasjonsevne må det regionale innovasjonsøkosystemet videreutvikles.

5.5 Klyngeutvikling og diversifisering

Klynger stimulerer innovasjonsevnen og konkurransevnen til bedriftene i klyngen. Det er derfor viktig å videreutvikle eksisterende klynger og stimulere til at nye klynger oppstår.

5.6 Attraktivitet og bærekraft

For å sikre velferdi, verdiskaping og omstilling må Eigersund være et velfungerende og attraktivt lokaliseringssted for næringslivet og et foretrukket bosted for talenter.

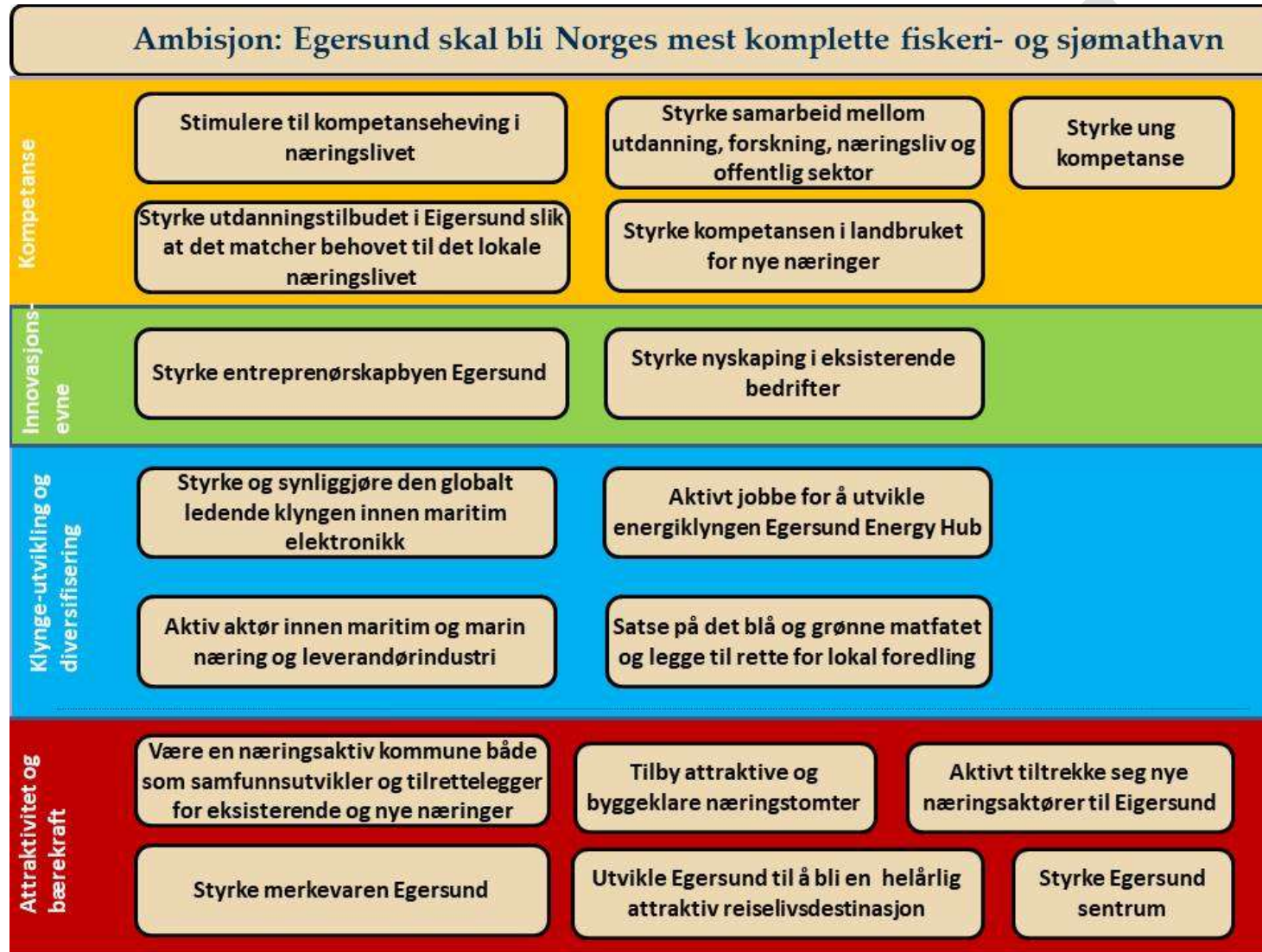
5.7 Strategiske grep for Eigersund

Gjennom prosessen med å utarbeide en strategisk handlingsplan for Eigersund kom det frem at fire av de seks strategiske grepene til Stavangerregionen er ekstra relevante for Eigersund. Disse fire er:

1. Kompetanse
2. Innovasjonsevne
3. Klyngeutvikling og diversifisering
4. Attraktivitet og bærekraft

Strategisk handlingsplan er dermed oppdelt i fire satsingsområder med tilhørende tiltak, resultatmål og budsjett for 2020-2022.

6 Satsingsområdene i handlingsplanen oppsummert

7 Handlingsplan

Strategi	Tiltak	Ansvarlig	Resultatmål	2020	2021
Kompetanse					
Stimulere til kompetanseheving i næringslivet	Etablere kompetansenettverk for å dele kunnskap og erfaringer. Kople nettverket til FoU-miljøet.	Omstillingsprosjektet	Nettverk etablert		
Styrke samarbeid mellom utdanning, forskning, næringsliv og offentlig sektor	Deltakelse i regionale samarbeidsfora og klyngeutviklingsprogram, blant annet Nordic Edge og Norwegian Offshore Wind Cluster.	Eigersund kommune, omstillingsprosjektet, Eigersund Næring og Havn	Konkretisere minst 3 prosjekter eller samarbeidsområder		
Styrke utdanningstilbudet i Eigersund slik at det matcher behovet til det lokale næringslivet.	Etablere nye/opprettholde eksisterende fag på VGS innen maritim og marin næring, leverandørindustri og nyskaping/entreprenørskap. Gjennomføre dialogmøter med næringslivet for å finne ut hva behovet er.	Dalane VGS, Eigersund Næring og Havn	Næringslivet har tydelig gitt signaler til Dalane VGS hvilke linjer/fag som må prioriteres (eksisterende og nye)		
	Etablere utdanningsmiljø innen elektronikk og fornybar energi.	Dalane VGS			
	Etablere YSK (yrkes- og studiekompetanse)	Dalane VGS	YSK er etablert		
Styrke ung kompetanse	Skreddersy lærlingsløp	Dalane VGS	Gjennomført		
	Årlig innovasjonscamp	Dalane VGS	Gjennomført		
	Kartlegging av lære-plasser for å finne ut om det er behov for flere og eventuelt innenfor hvilke fagområder.	Dalane VGS	Gjennomført		

Styrke kompetansen i landbruket for nye næringer	Kompetansehevende kurs for bønder	Omstillingsprosjektet	Gjennomført	100.00	100.000
Innovasjonsevne					
Styrke entreprenørskapsbyen Egersund	Vurdere opprettelse av ny linje for innovasjon/nyskaping/bærekraft.	Dalane VGS, Eigersund Næring og Havn	Prosess gjennomført i dialog med næringsliv		
	Gjennomføre en forstudie for å se på hvordan skole og næringsliv ytterligere kan styrke samarbeidet slik at elevene er enda bedre forberedt til å ta utdanningsvalg.	Dalane VGS, Eigersund Næring og Havn	Gjennomført	30.000	
	Dele ut etablererstipend til nye eller eksisterende bedrifter - utlyses årlig i mars.	Eigersund Næring og Havn	Gjennomført	100.000	100.000
	Arrangere kurs for nyetablerere.	Eigersund Næring og Havn	Gjennomført	20.000	20.000
Styrke nyskaping i eksisterende bedrifter	Gjennomføre vekstprogram for etablerte bedrifter som vil vokse.	Omstillingsprosjektet	5 % omsetningsvekst for deltakende bedrifter	400.000	400.000
	Arrangere nyskapingsdagene i januar hvert år, som har fokus på nye muligheter for næringslivet.	Eigersund Næring og Havn, omstillingsprosjektet, Dalane-kommunene	Gjennomført	100.000	100.000
	Arrangere Egersundskonferansen årlig.	Eigersund kommune, Dalane Tidende, Næringsforeningen, Eigersund Næring og Havn	Gjennomført	200.000	200.000
	Arrangere møteplasser for næringslivet.	Næringsforeningen	Gjennomført		

Klyngeutvikling og diversifisering

Styrke og synliggjøre den globalt ledende klyngen innen maritim elektronikk	Invitere bedriftene i klyngen til et samarbeidsforum for å finne felles muligheter og utfordringer.	Omstillingsprosjektet, ENH, bedrifter i klyngen	Etablert et bedriftsnettverk og funnet frem til prioriterte samarbeidsområder.	50.000	50.000
	Etablere et FoU-samarbeid/fagnettverk mellom bedriftene i klyngen.				
	Lage en markedsplan for synliggjøring av klyngen.		Gjennomført		
Utvikle og synliggjøre energiklyngen Egersund Energy Hub	Delta aktivt i Norwegian Offshore Wind Cluster og etablere en sterk leverandørklynge innen vindenergi	Energy Innovation, Eigersund Næring og Havn	Utarbeidet en strategi for energisatsing. > 10 bedrifter i klyngen	20.000	
	Attrahere bedrifter til å etablere seg i det planlagte bygget på Langholmen.	Egersund Næringspark, Energy Innovation	Etablert et kompetanse-miljø med > 10 bedrifter		
	Etablere landslinje for energioperatører utdanning innen vindkraft.	Dalane VGS, Energy Innovation	Etablert		
Aktiv aktør innen maritim og marin næring og leverandørindustri	Arrangere konferanse under nyskapingdagene som synliggjør muligheter for lokalt næringsliv innen vindenergi.	Eigersund Næring og Havn, Energy Innovation	Gjennomført	50.000	50.000
	Arrangere konferanse under nyskapingdagene som synliggjør muligheter for lokalt næringsliv innen havbruksrelatert virksomhet.	Eigersund Næring og Havn, Stiim Aqua Cluster	Gjennomført	50.000	50.000
	Bli medlem i Stiim Aqua Cluster	Eigersund Næring og Havn	Gjennomført	100.000	100.000
	Etablere en leverandørklynge innen offshore akvakultur og posisjonere Egersund som lokaliseringstede for havbruksrelaterte bedrifter	Stiim Aqua Cluster, Eigersund Næring og Havn	Utarbeidet en strategi for havbruk. > 5 bedrifter i klyngen	20.000	
Satse på det blå og grønne matfatet og legge til rette for lokal foredling	Støtte opp om tiltak som legger til rette for lokal foredling i hele næringskjeden.	Eigersund Næring og Havn	Gjennomført	50.000	50.000
	Støtte opp om tiltak som styrker sjømatbyen Egersund.	Eigersund Næring og Havn	Gjennomført		

Attraktivitet og bærekraft

Være en næringsaktiv kommune både som samfunnsutvikler og tilrettelegger for eksisterende og nye næringer	Gjennomføre forprosjektet "Næringsaktiv kommune" og sette i gang prioriterte tiltak for å styrke dialog og samarbeid internt i kommunen og mellom kommunen og næringsliv.	Omstillingsprosjektet, Eigersund kommune, Eigersund Næring og Havn	Gjennomført forprosjekt og igangsatt konkrete tiltak. Eigersund er blant topp 50 i kommune NM målt på indikator "næringsliv".	400.000	
Tilby attraktive og byggeklare næringsstomter	Gjennomføre nødvendige infrastrukturtiltak for å kunne tilby byggeklare næringsstomter.	Eigersund Næring og Havn	Byggeklare næringsstomter	5.000.000	15.000.000
Tiltrekke seg nye næringsaktører til Eigersund	Samarbeide med eksisterende klynger og fagmiljøer for å fremme og synliggjøre Eigersund som lokasjon for nye næringsetableringer.	Eigersund Næring og Havn	5 nye bedriftsetableringer	100.000	100.000
	Delta på aktuelle messer og arrangementer for å fremme Eigersund som et attraktivt lokaliseringsted.				
Styrke merkevaren Eigersund	Gjennomføre en merkevareprosess for å finne fram til en felles kommunikasjonsplattform for merkevaren Eigersund.	Omstillingsprosjektet, Eigersund Næring og Havn	En tydelig merkevare	200.000	
	Etablere en digital plattform for merkevarebygging av Eigersund. Formålet er å markedsføre Eigersund kommune og bedriftene som er lokalisert her som et attraktivt sted å bo og arbeide.	Omstillingsprosjektet og næringsliv	30 bedrifter deltar. Næringslivet får flere kvalifiserte søkere til stillinger. Positiv befolkningsvekst.	400.000	200.000

Utvikle Egersund til å bli en helårlig attraktiv reiselivsdestinasjon	Utarbeide en reiselivsstrategi og igangsette tiltak.	Eigersund Næring og Havn	En attraktiv helårlig reiselivsdestinasjon med økt antall overnattingsdøgn og besøk på attraksjoner. > 5 nye reiselivsprodukter utviklet	50.000	
	Etablere et pakketerings- og markedsføringskonsept for å få turistene til å bli værende lenger i regionen.			200.000	
	Styrke den digitale markedsføringen av Egersund.			150.000	150.000
	Videreutvikle konseptet "Sommer i Egersund" med nye aktiviteter.	Sentrumsforeningen	Konsept utviklet og videreføres	200.000	
	Etablere kultursti med informasjonsskilt i byen	Eigersund Næring og Havn	Gjennomført	150.000	
	Gjennomføre en forstudie for å sjekke ut om det er aktuelt å satse på cruiseturisme i Egersund.	Eigersund Næring og Havn	Gjennomført	50.000	
	Gjennomføre prosesser for å få til etablering av et opplevelsessenter i sentrum	Omstillingsprosjektet	Opplevelsessenter etablert		
	Styrke Magma Geopark sitt arbeid med regional pakketering og synlighet av reiselivsprodukter.	Eigersund Næring og Havn	Gjennomført	150.000	150.000
Styrke Egersund sentrum	Gjennomføre en prosess for å finne ut hvordan vi best skal organisere sentrumsutviklingsarbeidet.	Eigersund kommune v/samfunnsutvikling	Gjennomført		
	Styre detaljhandel til sentrum.	Eigersund kommune			
	Kvartalsutvikling i henhold til sentrumsplan. Se flere bygg i sammenheng. Detaljregulere deler av Egersund sentrum.	Eigersund kommune			
	Detaljregulere og prosjektere havnepromenade.	Eigersund kommune			
	Prosess for å få etablert elektrisk bybåt mellom Egersund sentrum og Eigerøy.	Omstillingsprosjektet			
	Utrede nye parkeringsalternativer.	Eigersund Parkering			
	Lokalisere offentlige bygg til sentrum.	Eigersund kommune			
	Utarbeide gatebruks- og materialplan for gågata og torget.	Eigersund kommune			

8 Evaluering

Handlingsplanen vil bli evaluert første kvartal i 2022. Endringer vil kunne forekomme underveis, da noen tiltak avsluttes eller videreføres i en ny fase, og nye tiltak kommer til. Styret i Eigersund Næring og Havn vil være oppdatert på endringer underveis.

Det er satt opp et estimert budsjett for noen av tiltakene, og det er ofte flere parter enn de som er nevnt under «ansvar» som er med å dele på disse kostnadene.

9 Vedlegg

Vedlegg 1: Strategisk næringsplan for Stavangerregionen 2018 – 2025

Vedlegg 2: Omstillingsplan Eigersund kommune 2018 – 2023

Vedlegg 3: Kommuneplanens samfunnsdel 2018 – 2030

Vedlegg 4: SWOT analyse fra strategiprosess med næringsliv og kommune

Vedlegg 5: Strategisk utviklingsanalyse Eigersund kommune 2018